

**АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА
УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА
- школска 2023/2024. година -**

Септембар, 2024. године

САДРЖАЈ

УВОД.....	3
РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА.....	6
ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2023/24. ГОДИНИ.....	6
<i>РЕГИЈА БАЊА ЛУКА</i>	6
<i>РЕГИЈА ПРИЈЕДОР</i>	9
<i>РЕГИЈА ДОБОЈ</i>	12
<i>РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА</i>	15
<i>САРАЈЕВСКО – РОМАНИЈСКА РЕГИЈА</i>	17
<i>РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА</i>	20
<i>РЕГИЈА БИРАЧ</i>	23
<i>РЕПУБЛИКА СРПСКА</i>	26
УПОРЕДНА АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА	31
У ШКОЛСКОЈ 2023/24. И 2022/23. ГОДИНИ.....	31
ЗАКЉУЧЦИ.....	35
ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА	36
ПРИЛОЗИ.....	37

УВОД

У складу са Програмом рада Републичког педагошког завода, 15. маја 2024. године реализована је спољашња провјера постигнућа ученика петог разреда из српског језика.

Циљ спољашње провјере постигнућа ученика био је да се утврди степен остварености исхода учења који су дефинисани НПП за српски језик, тј. ниво ученичких знања у односу на исходе учења који су дефинисани НПП-ом за српски језик на крају 5. разреда. Посебни циљеви усмјерени су на поштовање правила и прописане процедуре провјере постигнућа ученика, утврђивање способности ученика за рјешавање одређених типова задатака, повећање објективности вредновања ученика, те упоредну анализу остварених нивоа постигнућа ученика петог разреда на спољашњој провјери из српског језика у школској 2022/23. и 2023/24. години.

У Табела 1 је наведено у којим општинама/градовима и у колико основних школа, по регијама, је проведена спољашња провјера постигнућа ученика 5. разреда из српског језика.

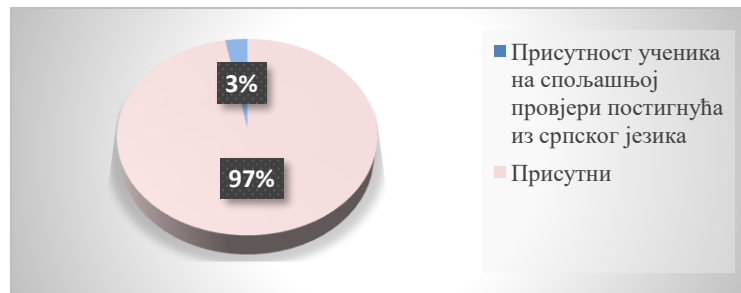
Табела 1. Регије, општине/градови и броја основних школа у којима је проведена спољашња провјера постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама

Регија	Општине/градови	Број основних школа
Бања Лука	Бања Лука, Кнежево, Котор Варош, Мркоњић Град, Шипово, Рибник, Челинац,	22
Приједор	Козарска Дубица, Нови Град, Оштра Лука, Приједор, Србац, Прњавор, Лакташи, Градишка	23
Добој	Брод, Дервента, Добој, Станари, Доњи Жабари, Модрича, Петрово, Теслић, Вукосавље, Шамац	17
Семберија	Бијељина, Лопаре	9
Сарајевско-романијска	Источна Илица, Калиновик, Пале, Соколац, Фоча, Рогатица, Чајниче	9
Херцеговина	Билећа, Гацко, Невесиње, Требиње	4
Бирач	Братунац, Зворник, Осмаци, Сребреница, Шековићи	8
Укупно: 7	43	92

Дакле, спољашња провјера постигнућа ученика из српског језика проведена је у 92 основне школе, које се налазе на територији 43 локалне заједнице и 7 регија, Републике Српске. Узорак су чинили ученици 5. разреда из 22 основне школе Регије Бања Лука, 23 основне школе Регије Приједор, 17 основних школа Регије Добој, 9 основних школа Регије Семберија, 9 основних школа Сарајевско-романијске Регије, 4 основне школе Регије Херцеговина и 8 основних школа Регије Бирач.

Процент присутних ученика 5. разред на спољашњој провјери из српског језика представљен је Графиконом 1.

Графикон 1. Преглед присутности ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика.

Од укупно 4 065 ученика 5. разреда, колико их је било обухваћено узорком, њих 3944 или 97,02% је рјешавало задатке из српског језика, док их је 121 или 2,98% било одсутно. Број ученика 5. разреда који је у шк. 2023/2024. години обухваћен спољашњом провјером постигнућа из српског језика у односу на шк. 2022/2023. годину мањи је за њих 788.

Школама је дата инструкција да провјеру постигнућа ученика врше у складу са Стручним упутством за провођење провјера ученичких постигнућа у основној школи.

На основу добијених резултата одређени су нивои постигнућа ученика за свако одјељење, школу, регију и за сваки задатак. Нивои постигнућа ученика су одређени на основу критеријума који су представљени у Табели 2.

Табела 2. Критеријуми нивоа постигнућа ученика

Ниво постигнућа	Ознака нивоа постигнућа	Процент освојених бодова
Незадовољавајући	НЗП	0 – 44
Низак	ННП	45 - 54
Средњи	СНП	55 – 74
Висок	ВНП	75 - 100

На основу наведеног критеријума, одређено је постигнуће ученика 5. разреда из српског језика на нивоу школа, регија и Републике. Школама је остављена могућност да свака за себе уради анализу остварених постигнућа по одјељењима (квантитативно и квалитативно), те да у складу са утврђеним стањем дефинишу мјере за унапређење квалитета наставе српског језика у 5. разреду. Провјера постигнућа ученика из српског језика вршена је низом задатака објективног типа. Исти је обухватао 15 задатака, који су дефинисани на три нивоа сложености, а у складу са докимолошким и докимистичким правилима. Јасним и прецизним инструкцијама за рад, одабраним задацима и јасно формулисаним рјешењима, на објективан начин вршена је провјера исхода учења који су дефинисани Наставним програмом за српски језик у 5. разреду и кључним знањима из српског језика које ученик 5. разреда треба да има.

Провјером су обухваћени садржаји учења из четири наставне теме: Књижевност, Граматика, Правопис и Филм/Позориште. У складу са обимом садржаја за сваку наставну тему пропорционално је одређен и број задатака. Према нивоу сложености, низ од 15 задатака обухватао је 7 задатака I нивоа сложености, 5 задатака II нивоа сложености и 3 задатка III нивоа сложености. Вредновање успјешности урађених задатака извршено је у складу са израђеним јединственим критеријумом за бодовање, који је достављен наставницима - исправљачима. Преглед дистрибуције задатака из српског језика, по наставним темама и

нивоима сложености, представљен је у Табели 3.

Табела 3. Преглед дистрибуције задатака из српског језика, по наставним темама и нивоима сложености задатака

Ниво сложености задатака	Наставне теме			
	Књижевност	Граматика	Правопис	Филм/Позориште
I	2	1	3	1
II	3	1	1	
III	1	1	1	
Укупно	6	3	5	1

У складу са наставним темама и садржајима учења који су дефинисани у Наставном програму за српски језик, те нивоима сложености одабрани су и исходи учења (Табела 4) чији ће нивои остварености бити провјеравани.

Табела 4. Преглед исхода учења по наставним темама и нивоима сложености из српског језика

Ниво сложености	Теме			
	Књижевност	Граматика	Правопис	Филм
I	(1) Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке. (2) Разликује приповиједње у другом и трећем лицу.	(3) Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	(4) Правилно пише придјеве изведене од именица. (5) Правилно пише скраћенице. (6) Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	(7) Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.
II	(8) Идентификује амбијент у којем се дешава радња. (9) Уочава ток догађаја. (10) Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	(11) Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	(12) Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом.	
III	(13) Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	(14) Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	(15) Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	
Укупно	6	3	5	1

РЕЗУЛТАТИ СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2023/24. ГОДИНИ

Према подацима које су школе доставиле Републичком педагошком заводу, спољашња провјера постигнућа је проведена у складу са Стручним упутством за провођење провјера ученичких постигнућа у основној школи.

РЕГИЈА БАЊА ЛУКА

На нивоу Регије Бања Лука узорком је било обухваћено 997 ученика 5. разреда из 22 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 970 или 97,29% ученика, док је њих 27 или 2,71% било одсутно. У Табели 5 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Бања Лука.

Табела 5. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бања Лука

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 5	61	78,33	ВНП
2.	Школа 16	18	73,33	СНП
3.	Школа 14	32	72,71	СНП
4.	Школа 12	7	70,71	СНП
5.	Школа 3	56	70,68	СНП
6.	Школа 8	62	69,52	СНП
7.	Школа 21	26	69,42	СНП
8.	Школа 1	82	68,78	СНП
9.	Школа 7	94	67,00	СНП
10.	Школа 22	16	65,52	СНП
11.	Школа 15	104	64,49	СНП
12.	Школа 2	34	63,43	СНП
13.	Школа 11	18	61,67	СНП
14.	Школа 10	101	61,63	СНП
15.	Школа 20	11	60,15	СНП
16.	Школа 19	21	59,05	СНП
17.	Школа 9	24	59,03	СНП
18.	Школа 6	47	57,77	СНП
19.	Школа 13	12	56,39	СНП
20.	Школа 17	40	54,83	ННП
21.	Школа 18	61	52,35	ННП
22.	Школа 4	43	51,82	ННП
УКУПНО:	22	970	64,44	СНП

Регионални
и
Републички
просјек је
64,44%

На основу Табеле 5 се уочава да су ученици, на спољашњој провјери из српског језика, на нивоу Регије Бања Лука остварили средњи ниво постигнућа (64,44%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 78,33% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 51,88% тачности. Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бања Лука, представљени су Графиконом 2.

Графикон 2. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бања Лука

На Регији Бања Лука ученици су у 1 или 4,55% школи остварили висок ниво постигнућа, у 18 или 81,82% школа остварили су средњи ниво постигнућа, док су у 3 или 13,64% школе остварили низак ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Бања Лука у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Бања Лука, представљени су у Табели 6.

Табела 6. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Бања Лука

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	73,61	СНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	66,60	СНП
3.	Граматика		Преознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	68,49	СНП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	73,37	СНП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	69,66	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	76,16	ВВП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	93,20	ВВП
8.	Књижевност		Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	48,71	ННП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	63,86	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке	40,67	НЗП

		II	ликова.		
11.	Граматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	46,43	НЗП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	77,08	ВНП
13.	Књижевност	III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	63,92	СНП
14.	Граматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	80,69	ВНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	35,70	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Бања Лука, представљени су у Табела 7.

Табела 7. Преглед постигнућа ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, Регије Бања Лука

Регија Бања Лука	ЗАДАЦИ						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I НИВО	73,61	66,60	68,49	73,37	69,66	76,16	93,20
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	48,71	63,86	40,67	46,43	77,08		
III НИВО	13.	14.	15.				
	63,92	80,69	35,70				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су ученици 5. разреда Регије Бања Лука од 7 задатака првог нивоа сложености 5 или 71,43% ријешили на средњем нивоу постигнућа. На истом нивоу сложености, у 2 или 28,57% задатка ученици су остварили висок ниво постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, можес констатовати да су од 5 задатака у 2 или 40,00% остварили низак ниво постигнућа, док су на по 1 или 20,00% задатку остварили средњи, висок и незадовољавајући ниво постигнућа.

Увидом у резултате III нивоа сложености може се закључити да су ученици од три задатка по 1 или 33,33% ријешили на средњем, високом и незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици 5. разреда са подручја Регије Бања Лука најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише скраћенице; уочава ток догађаја; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са

понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња; те идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; те правилно пише пријеве изведене од властитих именица.

РЕГИЈА ПРИЈЕДОР

На нивоу Регије Приједор узорком је било обухваћено 920 ученика 5. разреда из 23 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 888 или 96,52% ученика, док је њих 32 или 3,48% било одсутно. У Табели 8 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Приједор.

Табела 8. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Приједор

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 23	42	80,67	ВНП
2.	Школа 19	88	79,47	ВНП
3.	Школа 20	95	76,84	ВНП
4.	Школа 22	85	74,42	СНП
5.	Школа 17	15	74,00	СНП
6.	Школа 21	95	71,74	СНП
7.	Школа 1	54	66,05	СНП
8.	Школа 14	83	64,94	СНП
9.	Школа 7	20	64,92	СНП
10.	Школа 2	10	61,67	СНП
11.	Школа 6	73	61,67	СНП
12.	Школа 10	6	59,72	СНП
13.	Школа 15	87	58,74	СНП
14.	Школа 4	3	57,78	СНП
15.	Школа 13	35	55,38	СНП
16.	Школа 11	18	54,07	ННП
17.	Школа 12	18	53,24	ННП
18.	Школа 8	12	52,50	ННП
19.	Школа 3	22	51,14	ННП
20.	Школа 16	6	48,06	ННП
21.	Школа 18	8	45,21	ННП
22.	Школа 9	7	40,71	НЗП
23.	Школа 5	6	37,78	НЗП

Регионални
просјек је
67,27%

Републички
просјек је
64,44%

На основу Табеле 8 се закључује да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Приједор остварили средњи ниво постигнућа (67,27%). Најбољи

результат је остварила школа чији су ученици са 80,67% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 37,78% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Приједор, представљени су Графиконом 3.

Графикон 3. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Приједор

На Регији Приједор ученици су у 3 или 13,04% школе остварили висок ниво постигнућа, у 12 или 52,17% школа остварили су средњи ниво постигнућа, у 6 или 26,09% школа остварили су низак ниво постигнућа, а у 2 или 8,7% школе остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Приједор, представљени су у Табели 9.

Табела 9. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Приједор

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	78,83	ВВП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	69,71	СНП
3.	Грамматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	70,97	СНП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	75,60	ВВП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	73,01	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	76,13	ВВП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	93,13	ВВП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	57,55	СНП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	66,08	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	42,62	НЗП
			Идентификује и разликује врсте		

11.	Граматика	III	ријечи од реченичних функција (служба).	51,04	ННП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	80,94	ВНП
13.	Књижевност		Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	60,10	СНП
14.	Граматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	80,74	ВНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	40,77	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Приједор, представљени су у Табела 10.

Табела 10. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Приједор

Регија Приједор	ЗАДАЦИ						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I НИВО	78,83	69,71	70,97	75,60	73,01	76,13	93,13
	8.	9.	10.	11.	12.		
II НИВО	57,55	66,08	42,62	51,04	80,94		
	13.	14.	15.				
III НИВО	60,10	80,74	40,77				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Приједор од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14% урадили на високом нивоу постигнућа и 3 или 42,86% на средњем нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака 2 или 40,00% урадили на средњем нивоу постигнућа, а по 1 или 20,00% на незадовољавајућем, ниском и високом нивоу постигнућа.

Увидом у резултате које су ученици остварили рјешавајући задатке III нивоа сложености се уочава да су ученици Регије Приједор на по 1 или 33,33% задатку остварили средњи, висок и незадовољавајући ниво постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Приједор најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: разликује приповиједане у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише скраћенице; идентификује амбијент у којем се дешава радња; уочава ток догађаја; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа остварили су у задатку који се односи на сљедећи исход учења:

идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; те правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

РЕГИЈА ДОБОЈ

На нивоу Регије Добој узорком је било обухваћено 585 ученика 5. разреда из 17 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 563 или 96,24% ученика, док је њих 22 или 3,76% било одсутно. У Табели 11 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Добој.

Табела 11. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Добој

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 3	78	72,39	СНП
2.	Школа 6	20	69,08	СНП
3.	Школа 5	20	67,75	СНП
4.	Школа 11	91	64,67	СНП
5.	Школа 7	47	63,72	СНП
6.	Школа 14	20	63,67	СНП
7.	Школа 16	20	63,25	СНП
8.	Школа 9	72	62,89	СНП
9.	Школа 1	19	62,19	СНП
10.	Школа 8	21	58,97	СНП
11.	Школа 4	66	57,42	СНП
12.	Школа 17	19	56,49	СНП
13.	Школа 13	5	54,33	ННП
14.	Школа 2	12	52,08	ННП
15.	Школа 12	15	50,78	ННП
16.	Школа 15	17	50,20	ННП
17.	Школа 10	21	45,48	ННП
УКУПНО:	17	563	62,31	СНП

Републички просјек је 64,44%

Регионални просјек је 62,31%

На основу Табеле 11 се види да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Добој остварили средњи ниво постигнућа (62,31%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 72,39% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 45,48% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Добој, представљени су Графиконом 4.

Графикон 4. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Добој

На Регији Добој ученици су у 12 или 70,59% школа остварили средњи ниво постигнућа, а у 5 или 29,41% школа остварили су низак ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Добој у којима су ученици остварили висок и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Добој, представљени су у Табели 12.

Табела 12. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Добој

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	71,94	СНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	64,83	СНП
3.	Граматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	65,16	СНП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	75,43	ВВП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	64,77	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	74,64	СНП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	93,25	ВВП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	53,37	ННП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	64,97	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	44,05	НЗП
11.	Граматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	41,30	НЗП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	74,37	СНП

13.	Књижевност	III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	62,11	СНП
14.	Граматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	77,74	ВНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	32,56	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Добој, представљени су у Табела 13.

Табела 13. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Добој

Регија Добој	ЗАДАЦИ						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I НИВО	71,94	64,83	65,16	75,43	64,77	74,64	93,25
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	53,37	64,97	44,05	41,30	74,37		
III НИВО	13.	14.	15.				
	62,11	77,4	32,56				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Добој од 7 задатака I нивоа сложености, њих 5 или 71,43 % урадили на средњем нивоу постигнућа, док су 2 или 28,57% урадили на високом нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 2 или 40,00% урадили на средњем, 1 или 20,00% на ниском и 2 или 40,00% на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Увидом у резултате које су ученици остварили рјешавајући задатке III нивоа сложености, може се констатовати да су ученици од 3 задатка, по 1 или 33,33% урадили на средњем, високом и незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Добој најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: правилно пише придјеве изведене од именица; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише скраћенице; правилно пише је и ије у типичним примјерима; уочава ток догађаја; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа остварили су у задатку који се односи на сљедећ исход учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња.

Незадовољавајући ниво постигнућа остварили су у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба), те правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

РЕГИЈА СЕМБЕРИЈА

На нивоу Регије Семберија узорком је било обухваћено 526 ученика 5. разреда из 9 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступило је 507 или 96,39% ученика, док је њих 19 или 3,61% било одсутно. У Табели 14 представљени су остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Семберија.

Табела 14. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Семберија

Ред. бр.	Школа	Бр. уч.	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 5	21	75,71	ВНП
2.	Школа 2	177	70,72	СНП
3.	Школа 1	164	65,48	СНП
4.	Школа 9	5	63,67	СНП
5.	Школа 3	37	63,38	СНП
6.	Школа 4	32	62,50	СНП
7.	Школа 6	27	62,16	СНП
8.	Школа 8	11	58,48	СНП
9.	Школа 7	33	49,95	ННП
УКУПНО:	9	507	66,03	СНП

Регионални
просјек је
66,03%

Републички
просјек је
64,44%

На основу Табеле 14 се види да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из Српског језика, на Регији Семберија остварили средњи ниво постигнућа (66,03%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 75,71% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 49,95% тачности. Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Семберија, представљени су Графиконом 5.

Графикон 5. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Семберија

На Регији Семберија ученици су у по 1 или 11,11% школи остварили висок и низак ниво постигнућа, док су у 7 или 77,78% школа остварили средњи ниво постигнућа из Српског језика. Није било школа са Регије Семберија у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из Српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Семберија, представљени су у Табели 15.

Табела 15. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Семберија

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	75,15	ВНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	71,20	СНП
3.	Граматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	69,21	СНП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	72,85	СНП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	74,56	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	80,13	ВНП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	93,49	ВНП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	52,27	СНП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	65,29	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	37,18	НЗП
11.	Граматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	48,07	ННП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	78,55	ВНП
13.	Књижевност	III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	66,21	СНП
14.	Граматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	79,09	ВНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	39,91	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Семберија, представљени су у Табели 16.

Табела 16. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Семберија

Регија Семберија	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	75,15	71,20	69,21	72,85	74,56	80,13	93,49
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	52,27	65,29	37,18	48,07	78,55		
III НИВО	13.	14.	15.				
	66,21	79,09	39,91				

На основу резултата може се констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Семберија од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14% урадили на средњем нивоу постигнућа, а 3 или 42,86% на високом нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 2 или 40,00% урадили на ниском нивоу постигнућа, те да су на по 1 или 20,00% задатку остварили висок, средњи и незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу резултата које су ученици остварили на задацима III нивоа сложености, можес закључити да су ученици, од 3 задатка, по 1 или 33,33% ријешили на средњем, високом и незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Семберија најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише скраћенице; уочава ток догађаја; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа остварили су у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња; те идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; те правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

САРАЈЕВСКО – РОМАНИЈСКА РЕГИЈА

На Сарајевско-романијској Регији узорком је био обухваћен 431 ученик 5. разреда из 9 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 422 или 97,91% ученика, док је њих 9 или 2,09% било одсутно.

У Табели 17 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији.

Табела 17. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разред из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 2	82	80,73	ВНП
2.	Школа 1	27	73,95	СНП
3.	Школа 7	46	70,25	СПП
4.	Школа 9	27	58,33	СНП
5.	Школа 6	74	57,93	СНП
6.	Школа 5	57	56,81	СНП
7.	Школа 3	9	53,89	ННП
8.	Школа 4	19	53,77	ННП
9.	Школа 8	81	51,58	ННП
УКУПНО:	9	422	63,11	СНП

Републички
просјек је
64,44%

Регионални
просјек је
63,11%

На основу Табеле 17 се закључује да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Сарајевско-романијској Регији остварили средњи ниво постигнућа (63,11%).

Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 80,73% тачности урадили задатке, а најнижи резултат остварила је школа у којој су ученици исте урадили са 51,58% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији, представљени су Графиконом 6.

Графикон 6. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Сарајевско-романијској Регији

На Сарајевско-романијској Регији ученици су у 1 или 11,11% школи остварили висок ниво постигнућа, у 5 или 55,56% школа остварили су средњи ниво постигнућа, а у 3 или 33,33% школе остварили су низак ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Сарајевско-романијске Регије у којима су ученици остварили незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Сарајевско-романијске Регије, представљени су у Табели 18.

Табела 18. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Сарајевско-романијске Регије

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	59,72	СНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	69,67	СНП
3.	Граматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	66,88	СНП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	72,75	СНП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	66,11	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	77,07	ВНП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	90,76	ВНП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	45,85	ННП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	60,28	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	37,32	НЗП
11.	Граматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	46,04	ННП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	77,21	ВНП
13.	Књижевност	III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	56,79	СНП
14.	Граматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	80,65	ВНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	38,94	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Сарајевско-романијске Регије, представљени су у Табела 19.

Табела 19. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Сарајевско-романијске Регије

Сарајевско-романијска Регија	ЗАДАЦИ						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I НИВО	59,72	69,77	66,88	72,75	66,11	77,07	90,76
II НИВО	45,85	60,28	37,32	46,04	77,21		
III НИВО	56,79	80,65	38,94				

Увидом у остварене резултате може се констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Сарајевско-романијске Регије од 7 задатака I нивоа сложености, њих 5 или 71,43 % урадили на

средњем нивоу постигнућа, а 2 или 28,57 % на високом нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 2 или 40,00% урадили на ниском нивоу постигнућа, док су на по 1 или 20,00% задатку остварили висок, средњи и незадовољавајући ниво постигнућа.

На основу резултата које су ученици, Сарајевско-романијске Регије, остварили на задацима III нивоа сложености, може се закључити да су на по 1 или 33,33% задатку остварили средњи, висок и незадовољавајући ниво постигнућа.

Анализом резултата може се констатовати да су ученици са подручја Сарајевско-романијске регије најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише скраћенице; уочава ток догађаја; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња; те идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који обухвата сљедеће исходе учења: уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; те правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

РЕГИЈА ХЕРЦЕГОВИНА

На Регији Херцеговина узорком је било обухваћено 348 ученика 5. разреда из 5 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 342 или 98,28% ученика, док је њих 6 или 1,72% било одсутно. У Табели 20 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Херцеговина.

Табела 20. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Херцеговина

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 2	75	71,67	СНП
2.	Школа 3	107	68,85	СНП
3.	Школа 1	56	66,64	СНП
4.	Школа 4	104	65,9	СНП
УКУПНО: 4		342	68,02	СНП

Регионални просјек је 68,02%
Републички просјек је 64,44% на основу

Табеле 20 се види да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Херцеговина, у све 4 или 100% школе остварили средњи ниво постигнућа (68,02%).

Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 71,67% тачности урадили задатке, а нешто нижи резултат је остварила школа у којој су ученици истеурадили са 65,29% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика петог разреда из српског језика по школама на Регији Херцеговина представљени су графиконом 7.

Графикон 7. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Херцеговина

На Регији Херцеговина у све 4 или 100% школе ученици 5. разреда су остварили средњи ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Херцеговина у којима су ученици остварили висок, низак и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Херцеговина, представљени су у Табели 21.

Табела 21. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Херцеговина

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	68,71	СНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	71,64	СНП
3.	Граматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	72,40	СНП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	77,78	ВВП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	74,27	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	79,02	ВВП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	91,81	ВВП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	46,78	ННП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	64,15	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	56,43	СНП
11.	Граматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција	56,32	СНП

			(служба).		
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	75,86	ВНП
13.	Књижевност	III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	68,91	СНП
14.	Граматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	84,21	ВНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	37,82	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Херцеговина, представљени су у Табела 22.

Табела 22. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Херцеговина

Регија Херцеговина	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	68,71	71,64	72,40	77,78	74,27	79,02	91,81
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	46,78	64,15	56,43	56,32	75,86		
III НИВО	13.	14.	15.				
	68,91	84,21	37,82				

На основу резултата се може констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Херцеговина од 7 задатака I нивоа сложености, 4 или 57,14% урадили на средњем нивоу постигнућа, а 3 или 42,86% на високом нивоу постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 3 или 60,00% урадили на средњем нивоу постигнућа, а на по 1 или 20,00% задатку остварили су низак и висок нивоу постигнућа.

На основу резултата које су ученици, Регије Херцеговина, остварили у 3 задатка III нивоа сложености, може се закључити да су ученици на по 1 или 33,33% задатку остварили средњи, висок и незадовољавајући нивоу постигнућа.

Анализом резултата може се констатовати да су ученици са подручја Регије Херцеговина најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповијодање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише скраћенице; уочава ток догађаја; уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба); те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који се односи на сљедећи исход учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задатку који се односи на сљедећи исход учења: правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

РЕГИЈА БИРАЧ

На Регији Бирач узорком је био обухваћен 258 ученик из 7 основних школа. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступила су 252 или 97,67% ученика, док је њих 6 или 2,33% било одсутно. У Табели 23 представљени су остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика, по школама на Регији Бирач.

Табела 23. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бирач

Ред. бр.	Школа	Бр. ученика	%	Ниво постигнућа
1.	Школа 7	10	65,50	СНП
2.	Школа 1	38	62,63	СНП
3.	Школа 8	25	56,47	СНП
4.	Школа 5	22	55,00	СНП
5.	Школа 3	102	52,37	СНП
6.	Школа 6	28	52,14	ННП
7.	Школа 4	9	42,96	НЗП
8.	Школа 2	18	33,70	НЗП
УКУПНО: 8		252	53,38	ННП

Републички просјек је
64,44%

Регионални просјек је
53,38%

На основу Табеле 23 се уочава да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на Регији Бирач остварили низак ниво постигнућа (53,38%). Најбољи резултат је остварила школа чији су ученици са 65,50% тачности урадили задатке, а најнижи резултат је остварила школа у којој су ученици исте урадили са 33,70% тачности.

Остварени нивои постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бирач, представљени су Графиконом 7.

Графикон 8. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама на Регији Бирач

На Регији Бирач ученици су у 5 или 62,50% школа остварили средњи ниво постигнућа, у 1 или 12,50% школи остварили су низак ниво постигнућа, а у 2 или 25,00% школе остварили

су незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика. Није било школа са Регије Бинач у којима су ученици остварили висок ниво постигнућа из Српског језика.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Регије Бинач, представљени су у Табели 24.

Табела 24. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, Регије Бинач

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	69,05	СНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	56,92	СНП
3.	Грамматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	51,69	ННП
4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	65,74	СНП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	58,33	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	70,63	СНП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	90,08	СНП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	39,09	НЗП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	54,84	ННП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	39,68	НЗП
11.	Грамматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	31,19	НЗП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	65,73	СНП
13.	Књижевност	III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	55,82	СНП
14.	Грамматика		Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.	69,58	СНП
15.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.	24,21	НЗП

Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Регије Бинач, представљени су у Табели 25.

Табела 25. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, Регије Бирач

Регија Бирач	ЗАДАЦИ						
I НИВО	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	69,05	59,92	51,69	65,74	58,33	70,63	90,08
II НИВО	8.	9.	10.	11.	12.		
	39,09	54,84	39,68	31,19	65,73		
III НИВО	13.	14.	15.				
	55,82	69,58	24,21				

На основу резултата се може констатовати да су ученици 5. разреда на нивоу Регије Бирач од 7 задатака I нивоа сложености 5 или 71,42% ријешили на средњем нивоу постигнућа, а на по 1 или 14,29% задатку су остварили висок и низак ниво постигнућа.

Увидом у резултате II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, 3 или 60,00% ријешили на незадовољавајућем нивоу постигнућа, а на по 1 или 20,00% су остварили средњи и низак ниво постигнућа.

На основу резултата које су ученици, Регије Бирач, остварили у 3 задатка III нивоа сложености, може се закључити да су ученици 2 или 66,67% задатка ријешили на средњем нивоу постигнућа, а 1 или 33,33% на незадовољавајућем нивоу постигнућа.

Анализом резултата се уочава да су ученици са подручја Регије Бирач најуспјешније ријешили задатак који се односи на сљедећи исход учења: разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише скраћенице; правилно пише је и ије у типичним примјерима; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; те уочава ток догађаја.

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња; уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба); те правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

На нивоу Републике Српске узорком је било обухваћено 4 065 ученика 5. разреда из 92 основне школе. Спољашњој провјери постигнућа из српског језика приступио је 3 944 или 97,02% ученик, док је њих 121 или 2,98% било одсутно. У Табели 26 су представљени остварени резултати ученика, на спољашњој провјери из српског језика по регијама, као и на нивоу Републике Српске.

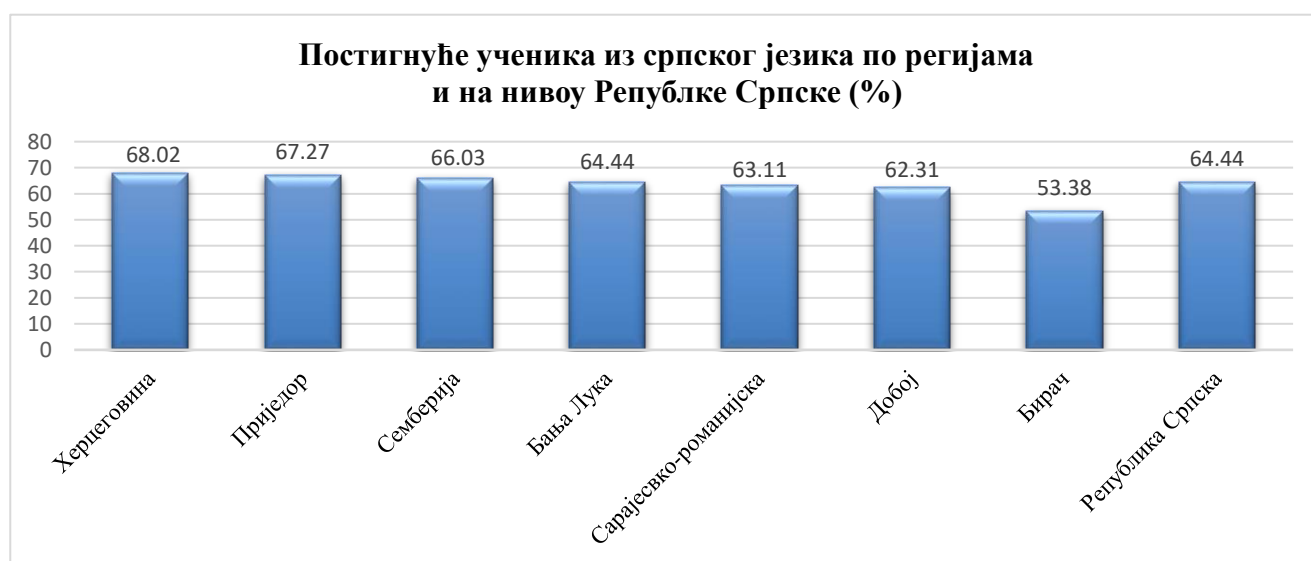
Табела 26. Преглед остварених резултата на провјери постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске

Регија	Број		Постигнуће %	Број школа			
	Школа	Ученика		ВНП	СНП	ННП	НЗП
Херцеговина	4	342	68,02	0	4	0	0
Приједор	23	888	67,27	3	12	6	2
Семберија	9	507	66,03	1	7	1	0
Бања Лука	22	970	64,44	1	18	3	0
Сарајевско-романијска	9	422	63,11	1	5	3	0
Добој	17	563	62,31	0	12	5	0
Бирач	8	252	53,38	0	5	1	2
Укупно	92	3 944	64,44	6	63	19	4

На основу Табеле 26 се закључује да су ученици 5. разреда, на спољашњој провјери из српског језика, на нивоу Републике Српске остварили средњи ниво постигнућа (64,44%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске, представљени су Графиконом 9.

Графикон 9. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по регијама и на нивоу Републике Српске

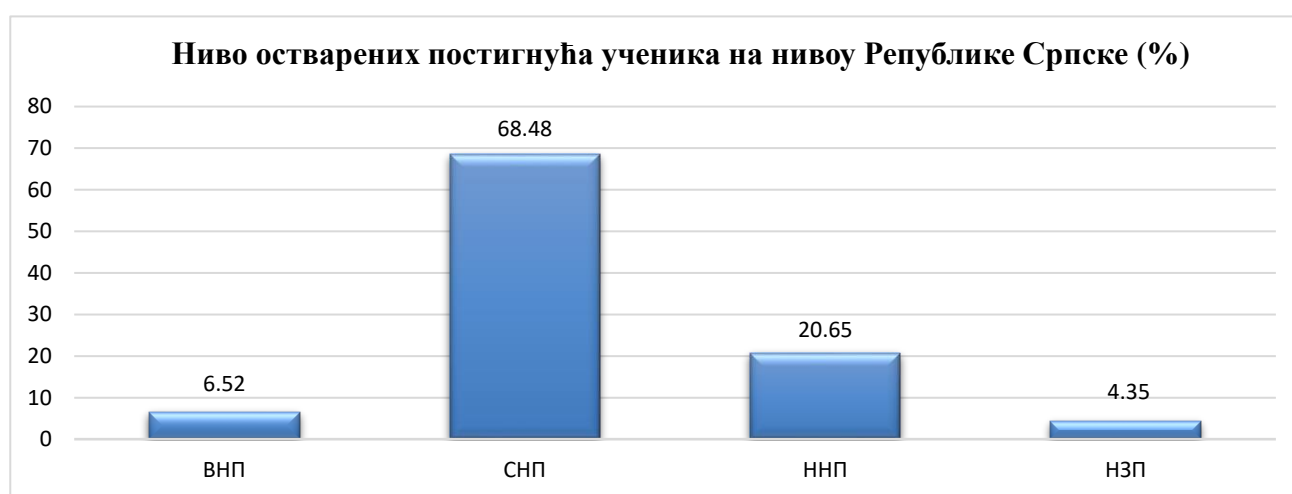

Од укупно 7 регија колико их има у Републици Српској у њих 6 или 85,71% ученици 5. разреда су на спољашњој провјери остварили средњи ниво постигнућа из српског језика, док су у 1 или 14,29% остварили низак ниво постигнућа. Није било регија у Републици Српској у којима су ученици 5. разреда остварили висок и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.

Највиши средњи ниво постигнућа (68,02%) на спољашњој провјери из српског језика остварили су ученици из Регије Херцеговина, а најнижи ниво постигнућа (53,38%) остварили су ученици из Регије Биач.

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика, по школама, на нивоу Републике Српске представљени су Графиконом 10.

Графикон 10. Преглед остварених нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, по школама, на нивоу Републике Српске

Може се закључити да је од укупно 92 основне школе, колико их је на нивоу Републике Српске било обухваћено спољашњом провјером постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, у њих 63 или 68,48% остварен средњи ниво постигнућа, у 19 или 20,65% низак ниво постигнућа, у 6 или 6,52% висок ниво постигнућа, а у 4 или 4,35% школе је остварен незадовољавајући ниво постигнућа.

Остварени резултати ученика из српског језика по задацима, наставним темама и исходима учења, на нивоу Републике Српске, представљени су у Табели 27.

Табела 27. Преглед нивоа постигнућа ученика 5. разреда из српског језика, на нивоу Републике Српске

РБ. ЗАДАТКА	ТЕМА	НИВО ЗАДАТКА	ИСХОДИ УЧЕЊА	%	НИВО ПОСТИГНУЋА
1.	Књижевност	I	Разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке.	72,54	СНП
2.	Књижевност		Разликује приповиједање у другом и трећем лицу.	67,98	СНП
3.	Граматика		Препознаје и правилно користи реченице по значењу и облику.	67,76	СНП

4.	Правопис		Правилно пише придјеве изведене од именица.	73,93	СНП
5.	Правопис		Правилно пише скраћенице.	69,64	СНП
6.	Правопис		Правилно пише је и ије у типичним примјерима.	76,44	ВНП
7.	Филм/позориште		Разликује појмове сцена, позорница, костимограф.	92,65	ВНП
8.	Књижевност	II	Идентификује амбијент у којем се дешава радња.	50,74	ННП
9.	Књижевност		Уочава ток догађаја.	63,77	СНП
10.	Књижевност		Уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова.	4,09	НЗП
11.	Граматика		Идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).	46,79	ННП
12.	Правопис		Уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом	76,93	ВНП
13.	Књижевност		III	Идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.	62,75
14.	Граматика	Употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.		79,67	ВНП
15.	Правопис	Правилно пише придјеве изведене од властитих именица.		36,73	НЗП

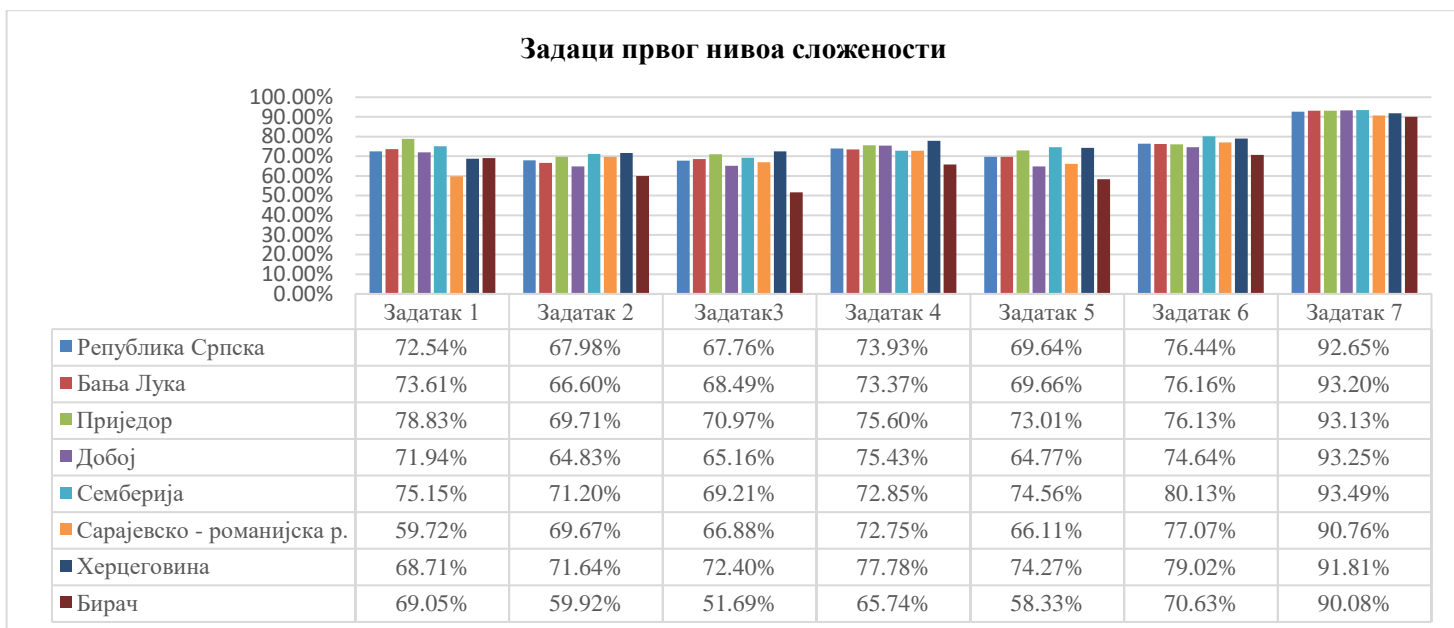
Остварени резултати ученика из српског језика по нивоима сложености задатака, на нивоу Републике Српске, представљени су у Табела 28.

Табела 28. Преглед постигнућа ученика из српског језика, по нивоима сложености задатака, на нивоу Републике Српске

Регија Бања Лука	ЗАДАЦИ						
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I НИВО	72,54	67,98	67,76	73,93	69,64	76,44	92,65
II НИВО	50,74	63,77	42,09	46,79	76,93		
III НИВО	62,25	79,67	36,73				

Остварени резултати ученика 5. разреда по задацима I нивоа сложености из српског језика, по регијама и на нивоу Републике, представљени су Графиконом 11.

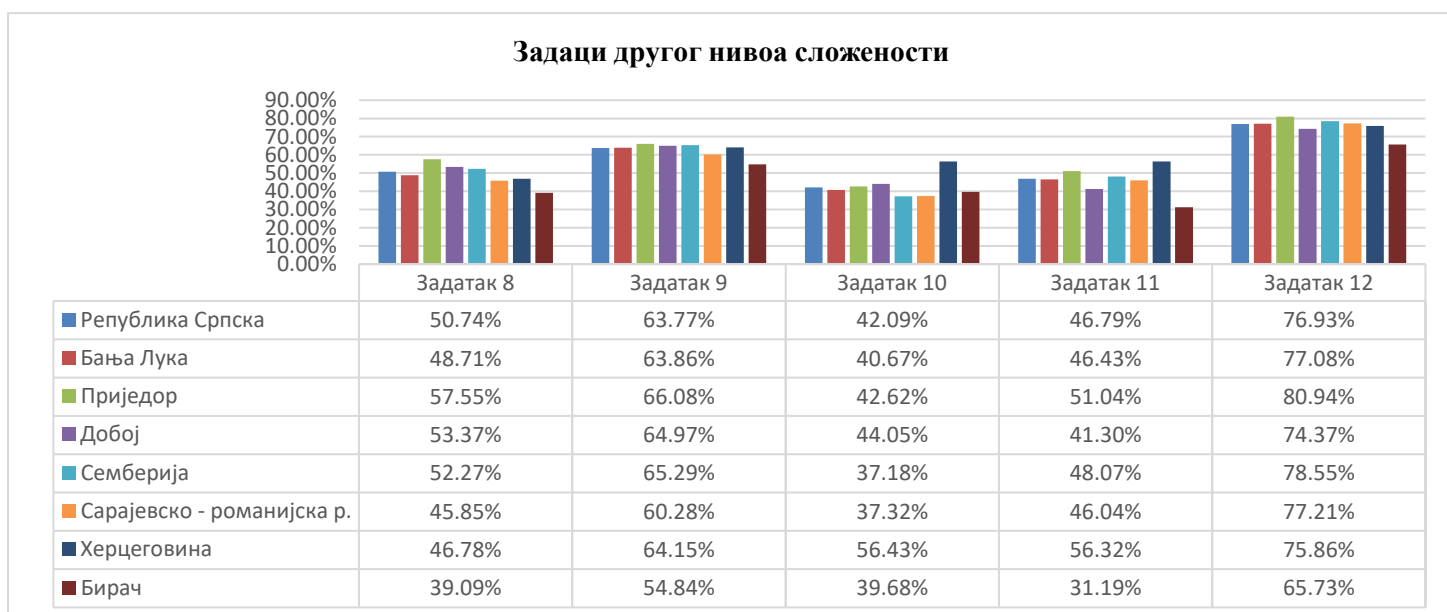
Графикон 11. Приказ успјешности ученика по регијама и на нивоу Републике на рјешавању задатака I нивоа сложености

Ученици 5. разреда, на нивоу Републике Српске, од 7 задатака I нивоа сложености, њих 5 или 71,43% ријешили су на средњем нивоу постигнућа, а 2 или 28,57% на високом нивоу постигнућа.

Остварени резултати ученика 5. разреда по задацима II нивоа сложености из српског језика, по регијама и на нивоу Републике, представљени су Графиконом 12.

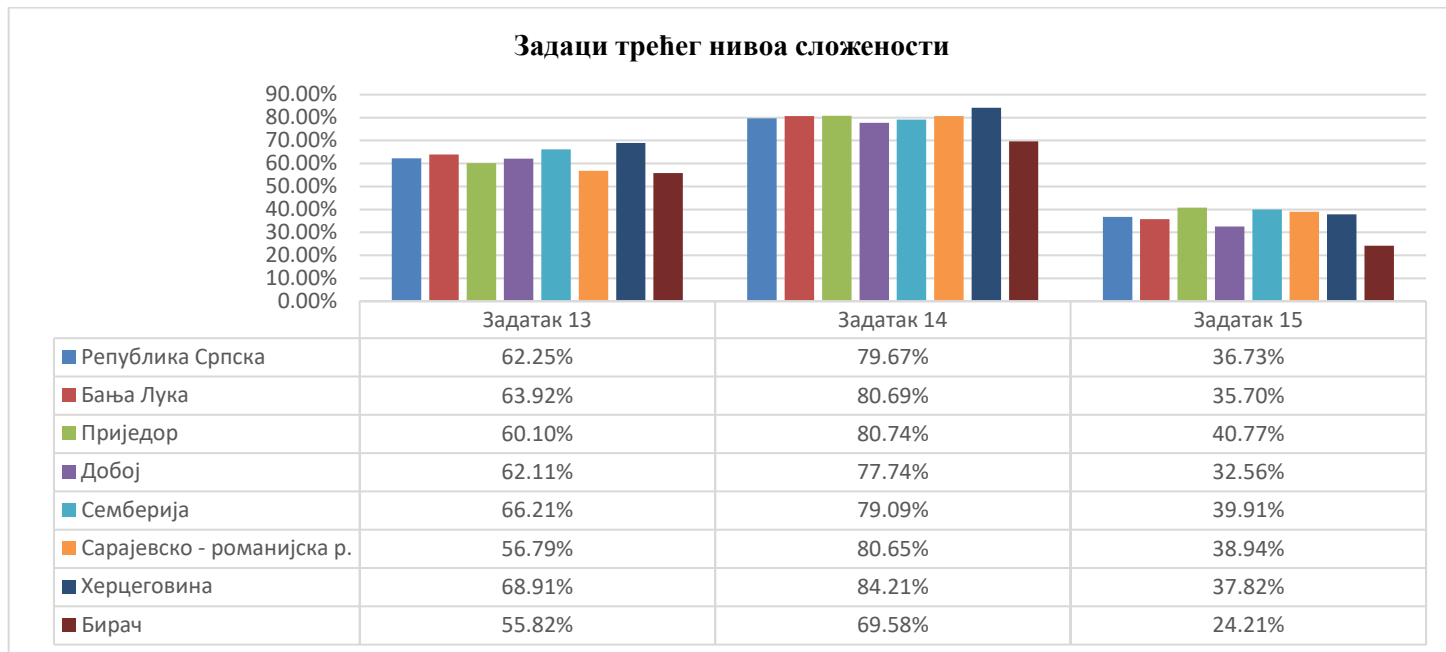
Графикон 12. Приказ успјешности ученика по регијама на рјешавању задатака II нивоа сложености

Анализом остварених постигнућа на задацима II нивоа сложености, утврђено је да су ученици од 5 задатака, њих 2 или 40,00% урадили на ниском нивоу постигнућа и по 1 или 20,00% на високом, средњем и незадовољајућем нивоу постигнућа.

Остварени резултати ученика 5. разреда по задацима III нивоа сложености из српског језика, по регијама и на нивоу Републике, представљени су Графиконом 13.

Графикон 13. Приказ успјешности ученика по регијама на рјешавању задатака III нивоа сложености

На основу резултата које су ученици Републике Српске остварили у 3 задатка III нивоа сложености, може се закључити да су ученици на по 1 или 33,33% задатку остварили висок, средњи и незадовољавајући нивоу постигнућа.

Може се закључити да су ученици 5. разреда, на нивоу Републике Српске, најуспјешније ријешили задатке који обухватају сљедеће исходе учења: правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; те употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена.

Средњи ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе: разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише скраћенице; уочава ток догађаја; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.

Низак ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња; те идентификује и разликује врсте ријечи од реченичних функција (служба).

Незадовољавајући ниво постигнућа ученици су остварили у задацима који обухватају сљедеће исходе учења: уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; те правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

УПОРЕДНА АНАЛИЗА РЕЗУЛТАТА СПОЉАШЊЕ ПРОВЈЕРЕ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА ПЕТОГ РАЗРЕДА ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА У ШКОЛСКОЈ 2023/24. И 2022/23. ГОДИНИ

У овом дијели текста биће представљени остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години, по регијама и на нивоу Републике Српске.

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Регији Бања Лука, представљени су Графиконом 14.

Графикон 14. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Регије Бања Лука

У Регији Бања Лука ученици 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у континуитету остварују средњи ниво постигнућа (у шк. 2018/19. г. износио је 64,06%, у шк. 2021/22. г. износио је 66,27%, у шк. 2022/23. г. износи 74,84%, док је у шк. 2023/24. години износио 64,44%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Регији Приједор, представљени су Графиконом 15.

Графикон 15. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Регије Приједор

На основу шире анализе података се уочава да у Регији Приједор ученици 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у континуитету остварују средњи ниво постигнућа (у шк. 2018/19. г. износио је 58,32%, у шк. 2021/22. г. износио је 64,98%, у шк. 2022/23. г. износи 68,95%, док у шк. 2023/24. години износи 67,27%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Регији Добој, представљени су Графиконом 16.

Графикон 16. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Регије Добој

Ученици 5. разреда у Регији Добој на спољашњој провјери из српског језика у шк. 2021/22. години остварили низак ниво постигнућа (51,93%), док су средњи ниво постигнућа остварили у шк. 2018/19. г. (55,21%), 2022/23. г. (72,02%) и 2023/24. години (62,31%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Регији Семберија, представљени су Графиконом 17.

Графикон 17. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Регије Семберија

Анализа показује да су ученици 5. разреда у Регији Семберија на спољашњој провјери из српског језика у шк. 2018/19. години остварили низак ниво постигнућа (53,55%), док су средњи ниво постигнућа остварили у шк. 2021/22. г. (57,85%), 2022/23. г. (69,39%) и 2023/24. години (66,03%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Сарајевско-романијској Регији, представљени су Графиконом 18.

Графикон 18. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Сарајевско-романијске Регије

Ученици 5. разреда у Сарајевско-романијској Регији на спољашњој провјери из српског језика у шк. 2021/22. години остварили низак ниво постигнућа (54,43%), док су средњи ниво постигнућа остварили у шк. 2018/19. г. (56,11%), 2022/23. г. (72,96%) и 2023/24. години (63,11%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Регији Херцеговина, представљени су Графиконом 19.

Графикон 19. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Регије Херцеговина

На основу детаљне анализе се закључује да су ученици 5. разреда у Регији Херцеговина на спољашњој провјери из српског језика остварили средњи ниво постигнућа у школској 2018/19. г. (62,53%), 2021/22. г. (64,97%) и 2023/24. г. (68,02%), док су висок ниво постигнућа остварили у шк. 2022/23. години (79,29%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на Регији Бирач, представљени су Графиконом 20.

Графикон 20. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, Регије Бирач

Ученици 5. разреда из Регије Бирач на спољашњој провјери из српског језика остварили су низак ниво постигнућа у школској 2018/19. г. (46,66%), 2021/22. г. (54,65%) и 2023/24. години (53,38%), док су средњи ниво постигнућа остварили у школској 2022/23. години (69,14%).

Остварени нивои постигнућа на спољашњој провјери ученика 5. разреда из српског језика у шк. 2022/23. и 2023/24. години на нивоу Републике Српске, представљени су Графиконом 20.

Графикон 21. Остварени нивои постигнућа ученика из српског језика, у шк. 2022/23. и 2023/24. години, на нивоу Републике Српске

На основу детаљне и свеобухватне анализе може се закључити да ученици 5. разреда на нивоу Републике Српске на спољашњој провјери из српског језика у континуитету остварују средњи ниво постигнућа. Тачније, републички ниво постигнућа ученика 5. разреда на спољашњој провјери из српског језика у школској 2018/19. години износио је 57,72%, у шк. 2021/22. г. износио је 60,71%, у шк. 2022/23. г. износи 72,24%, док у шк. 2023/24. г. износи 64,44%.

ЗАКЉУЧЦИ

- Спољашњом провјером постигнућа ученика из српског језика у Републици Српској, школске 2023/24. године, обухваћена су 3 944 ученика петог разреда из 92 основне школе. У односу на школску 2022/23. годину, узорком је обухваћена мање 1 основна школа, док је број ученика мањи за њих 788.
- На републичком нивоу, у оквиру спољашње провјере из српског језика ученици су остварили средњи ниво постигнућа, тј. са 64,44% тачности су урадили задатке (што је за 7,80% слабији резултат у односу на школску 2022/23. годину).
- Ученици петог разреда су, на нивоу Републике Српске, у 6 или 6,52% основних школа остварили висок ниво постигнућа (за 28 или 8,35% школа мање него у шк. 2022/23. г.), у 63 или 68,48% основне школе остварили средњи ниво постигнућа (за 10 или 118,87% школа више у односу на шк. 2022/23. г.), затим су у 19 или 20,65% основних школа остварили низак ниво постигнућа (за 13 или 316,67% школа више у односу на шк. 2022/23. г.), док су у 4 или 4,35% школе остварили незадовољавајући ниво постигнућа (за 4 или 100% више основних школа у односу на шк. 2022/23. г.).
- Подаци указују да су ученици са шест регија Републике Српске остварили средњи ниво постигнућа (регије: Бања Лука, Приједор Добој, Семберија, Сарајевско-романијска и Херцеговина), док су у Регији Бинач ученици остварили низак ниво постигнућа. Није било регија у Републици Српској у којима су ученици 5. разреда остварили висок и незадовољавајући ниво постигнућа из српског језика.
- Највиши средњи ниво постигнућа (69,02%) на спољашњој провјери из српског језика остварили су ученици из четири основне школе Регије Херцеговина, а најнижи ниво постигнућа (53,38%) су остварили ученици из осам основних школа Регије Бинач.
- Сагледавајући све наведено може се закључити да највећи број ученика петог разреда, а самим тим и школа (њих 63 од 92 колико их је било обухваћено спољашњом провјером постигнућа из српског језика) у Републици Српској има средњи ниво остварености исхода учења а који су дефинисани наставним програмом за српски језик до 5. разреда.
- Даљом анализом остварених постигнућа уочавамо да су ученици успјешнији били у рјешавању задатака препознавања и чињеничног знања (први ниво сложености), а мање успјешни у задацима којим у којима се очекивала примјена стечених знања, анализа, критичко размишљање и закључивање (трећи ниво сложености).
- Ученици су успјешно ријешили задатке који су обухватили сљедеће исходе учења: правилно пише је и ије у типичним примјерима; разликује појмове сцена, позорница, сценарио, костимограф; уочава и исправља грешке у тексту у оквиру правописних правила утврђених програмом; употребљава глаголе у означавању садашњег, прошлог и будућег времена; затим разликује основне одреднице басне, бајке, приповијетке; разликује приповиједање у првом и у трећем лицу; препознаје и правилно користи реченице по значењу и по облику; правилно пише придјеве изведене од именица; правилно пише скраћенице; уочава ток догађаја; те идентификује и објасни поруке/поуке басне, као и да повеже поруке/поуку са понашањем ликова и ситуација у свакодневном животу.
- Незадовољавајући и низак ниво постигнућа ученика, у оквиру четири задатка, нам указује да нису остварени сљедећи исходи учења: идентификује амбијент у којем се дешава радња; уочава ликове, анализира и вреднује особине и поступке ликова; идентификује и разликује

врсте ријечи од реченичних функција (служба); правилно пише придјеве изведене од властитих именица.

- Евидентно је да су најуспјешније остварени исходи учења из наставних тема Правопис Граматика и Филм/Позориште (у оквиру I, II и III нивоа сложености), док су најслабије резултати остварени из наставних тема Књижевност, Граматика и Правопис (у оквиру II и III нивоа сложености).
- Ови резултати указују да је настава српског језика углавном организована и реализована на начин да потенцира чињенична знања и репродукцију, а мање на развој логичког и критичког мишљења и примјену наученог.
- Евидентно је да ученици петог разреда у континуитету од школске 2018/19. године до школске 2023/24. године на спољашњој провјери из српског језика остварују средњи ниво постигнућа. Тачније, најнижи (57,72%) средњи ниво постигнућа на спољашњој провјери из српског језика ученици су остварили у шк. 2018/19. години, док су највиши (72,24%) остварили у шк. 2022/23. години.

ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

- Потребно је да наставници разредне наставе прецизно дефинишу критеријуме оцјењивања како би оцјене из српског језика биле компатибилане са реалним нивоом постигнућа ученика.
- Планирање, припремање и реализацију наставе српског језика конципирати на основу података који се добију у оквиру иницијалних провјера знања из српског језика.
- У циљу унапређења наставе српског језика, а тиме и достизања вишег нивоа остварености исхода учења потребно је организовати и реализовати савремене моделе наставе (наставу различитих нивоа сложености, интерактивну, програмирану, егземпларну, индивидуализовану и др.). Примјена савремених модела наставе, метода и техника учења би, поред наведеног, допринијела повећању мотивације и свјесној активности ученика, те њиховом разумијевању важности примјене стечених знања у свакодневном животу.
- Наставу српског језика прилагодити индивидуалним могућностима и способностима ученика.
- На нивоу стручних актива уједначити критеријуме вредновања и оцјењивања ученика.
- Током наставног процеса прикупљати информације о раду ученика (свакодневним посматрањем активности ученика на часу (индивидуалном и раду у групи/пару), оствареним резултатима на писменим и усменим провјерама и др.) како би што успјешније сагледали постигнућа ученика, те предвидјели могућност њиховог напредовања или евентуалних потешкоћа и потребе за додатном подршком и помоћу.
- У раду примјењивати низове задатака објективног типа (присјећања, препознавања, допуњавања, алтернативног избора, исправљања, сређивања/груписања, вишеструког избора, повезивања, рјешавања проблема, анализе, креативне примјене и др.) са јасним и прецизним одређењем нивоа сложености задатка, како би се објективно процијенили нивои остварености исхода учења.
- Развој способности анализе, синтезе, уопштавања, логичког и критичког промишљања, закључивања и примјене, остаје трајна обавеза у настави свих наставних предмета, па и у настави српског језика.

- Наставу српског језика организовати и реализовати тако да поред остваривања образовних исхода учења, у што већој мјери подстиче развој стрпљења, одговорности, систематичности, уредности, тачности, јасности, оригиналности, ненасилне и асертивне комуникације, емпатије, солидарности, тимског рада и других духовних и људских вриједности.
- Српски језик као кључна основа писмености и истовремено основа успјешности у свим другим наставним предметима, па самим тим и у свакодневном животу, заслужује посебну пажњу свих релевантних носиоца васпитно-образовног рада

ПРИЛОЗИ

Задаци као и рјешења истих, који су примјењивани током спољашње провјере постигнућа ученика петог разреда, из наставноог предмета Српски језик доступни на сајту Републичког педагошког завода Републике Српске

Линк 1: [Задаци из предмета Српски језик са одржане Провјере постигнућа ученика 5. разреда](#)

Линк 2: [Рјешења задатака из предмета Српски језик са одржане Провјере постигнућа ученика 5. разреда](#)